Y. Ergündoğan
tarafından bağışlanmıştır
TÜSTAV

BAĞIMSIZ TÜRKİYE

11
21-2-1977
250 kr

Haftalık Siyasi Gazete

TÜSTAV

BAĞIMSIZ TÜRKİYE

Haftalık Siyasi Gazete

Sahibi :
M. Lütfi KIYICI

Yazı İşleri Md. .
Süleyman ASLAN

Yönetim yeri
Ticarethane Sokak No: 12/7 A.
Cağaloğlu - İstanbul

Dizgi Baskı :
MURAT MATBAASI
Koll. Şt.

Abone şartları
yurt içi - yıllık 120 lira 6 aylık 60 lira
Yurt dışı iki katıdır.

SON BASKI TARİHİ
19.2.1977

İÇİNDEKİLER

MADEM DOKTOR DEĞİLDİN . . 3
Sosyalizm Yolunda İlk Adım :
Milli Demokratik Devrim 4
Şevki Akşit'i Anıyoruz 6
Tek Doğru Yol 7
İşbirlikçi Sermaye :
BANKACILIK KOLU 8
DÖB GELENEĞİ
Sahipsiz Değildir 10
ANTİ-EMPERYALİST
MÜCADELE VE GENÇLİK 11
Terimler-Kavramlar :
Emperyalizm Nedir? II 12
Orta-Doğuda Ne Oluyor?
Bağdat-Şam Çatışması 13
Kastro Çin Olaylarını :
Yorumluyor 16

MARKSİZM Mİ? KARİKATÜRÜ MÜ?

Bugün Türkiye'de belirgin üç görüş var. Bunlardan ikisi şablonculuk, devrimin sorunları üzerinde düşünmek yerine papağanlıktır. Diğeri ise gerçek proleter devrimci görüştür.

a) Moskova şablonculari,
b) Pekin şablonculari
c) Kendi Gücüne Güven! diyen gerçek proleter devrimcileri.

Bugün yaşanılan ve işbirlikçi burjuvazinin bayram etmesine neden olan gruplar arası sürtüşmeden doğan olaylar sorunlara başkasının gözlüğü ile bakmaktan çıkmaktadır. Özellikle şablonculu görüşler arasındaki sürtüşmeler çok sert geçmektedir. Birbirlerini "Maocu Bozkurtlar" ve "Sosyal-Faşistler" diye suçla yan bu gruplar biribirlerine duydukları kini faşistlere duymamaktadırlar.

Pekin yanlısı gruplar bize kendi yanlış görüşlerini kabul etmediğimiz, Kendi Gücüne Güven ! ilkesini terk etmediğimiz için bize "Orta Yolcular" demektedirler. Politikada sıfatlar ezenden ve ezilenden yana olmaya göre belirlenir. Ezilen emekçi halkın yanında olan ve onun tüm sorunlarını herkesten iyi bilmekle yükümlü olanlar orta yolcu olamaz. Bu arkadaşlara çok söyledik yine söyleyelim: Kimsenin koltuğuna oturmayacağız. Çünkü o koltuklar bize ait değildir.

Pekin şablonculariının yurdumuzda üsleriyle, askerleriyle bulunan baş düşmanımız ABD emperyalistlerini pratikte nasıl müttefikimiz haline getirdiklerini gördük. Bu arkadaşlar bilimsel yerlerini bilsinler. Şimdiki yerleri en iyi niyetli ifade ile romantizmin hayal alemidir. Bunlar şöyle diyor: "Faşizme karşı verilen mücadele, sosyal - faşizme karşı verilen mücadeleden ayrılmaz." Bunlara söylenecek söz şudur: Sosyal faşizm yuturmacasını bir yana bırakalım ve halâ etimizde kemiğimizde izlerini taşıdığımız 12 Mart açık faşizmini tezgâhlayan ve günümüzde faşist darbe hazırlığı için de olan ABD emperyalizmine karşı sloganlar yazalım. Faşizme karşı verilen mücadele emperyalizme karşı verilen mücadeleden ayrılmaz. Bu bizim gibi sömürülen geri bıraktırılmış ülkeler için geçerli ve doğrudur.

Birde bunlar "Revizyonist Burjuvazi" gibi kavramlar üretiyorlar. Burjuvazinin adlandırılması bize göre ekonomik yapısına göredir. Örneğin tekelci, milli, işbirlikçi gibi. Yoksa reviz yonist burjuvazi demek karikatür olur. Bunların yaptıkları devrimcilik adına kafa bulandırmaktan başka bir şey değildir. Gerçek proleter devrimciler ola rak bu şablonculu görüşlere karşı ideolojik mücadele veriyoruz ve devam edeceğiz.

Bize orta yolcu diyen bu bayların son tahlildeki yeri, devrim den vazgeçmektir. Bir yanda revizyonizm kokarken diğer yanda hedef şaşırtarak ve devrimci gözükerek hergün biraz daha oportünizm batağına gömülmektedirler. Her iki görüş de emekçi hal ka değil burjuvaziye hizmet eder.

Diğer gruplardaki arkadaşlar la da birlik - eleştiri - birlik ilkesi doğrultusunda faşizme karşı mücadeleyi tek bir yumruk gibi sürdürelim.

Grupçu tavırlara yer yok. Gün birlik ve mücadele günüdür.

FAŞİZME KARŞI OMUZ OMUZA.
YAŞASIN BAĞIMSIZLIK - DEMOKRASİ KAVGAMIZ.

K. H.
Çaltılı Köyü

(...) NATO unutturuldu. Sokaklarda, meydanlarda KAHROLSUN AMERİKA haykırışları duyulmuyor artık.

Bu durumdan en çok sevinen kim?

Devrimciler değil.
Karşı - Devrimciler.(...)

Gölbaşı'ndan
Bir Devrimci

BAŞYAZI:

«Madem Doktor Değildin»

Bundan kısa bir süre önce DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler bir çağrıda bulundu. Özetle, bir faşist cunta darbesi söz konusudur, «faşist cunta harekatını anında bastırmak için tüm demokratik kuruluş güç ve kişileri, basını ortak tavır koymaya ve bu ortak tavrı bir an önce saptamak için bir araya gelmeye çağırıyoruz» dedi.

Faşizmin asıl kurbanı işçi sınıfı olduğuna göre ve DİSK'de günümüzün koşullarında Türk-İş'in temsil ettiği Amerikancı sarı sendikacılığın karşısında bir alternatif olarak yüzbinlerce işçiyi harekete getirebilen bir işçi konfederasyonu niteliğini taşıdığına göre böyle bir çağrının DİSK'den gelmesi doğaldır. DİSK çağrısında Türkiye'deki faşist darbe girişiminin kapsamı konusunda olsun, faşist darbeyi bastırmanın olanaklarını hazırlamak konusunda olsun ileri sürülen bazı görüşler bize göre yanlış olmakla birlikte, biz gene de çağrıyı olumlu karşıladık. Ve «bu çağrı bir jest olarak kalmamalıdır, çağrıyı eylem izlemelidir» dedik.

Aradan uzun günler, haftalar geçti. Bu arada açık faşizmi tezgahlama planları içine giren siyasi cinayetler bir birini izledi. Ama DİSK yönetimi bu son derece önemli ve tarihsel nitelik taşıyan çağrının gerektirdiği her hangi bir harekette bulunmadı. Geçen pazar günü DİSK kuruluşunun 10. yıldönümünü kutladı. Bize «Kutlu olsun, nice yıllara» demek düşüyor. Ancak ibret verici bir durumdur ki, bu kutlama törenine, DİSK yönetimi çağrıda bulunduğu anti-faşist, demokratik kuruluş, güç ve kişilerden birçoğunu konuk olarak davet etmedi. Spor Sergi Sarayını dolduran binlerce kişi arasında bunlara yer yoktu. DİSK yönetiminin bu davranışı anlamlıdır. Bu yönetim DİSK çağrısına muhatap olan kuruluş ve kişilerin Türkiye'nin proleter devrimci hareketinde bir yeri olduklarını, bunların egemen güçlerin tüm engellemelerine karşın bir şeyi temsil ettiklerini bilecek durumdadır.

DİSK yönetiminin bir tekelci tutum içinde bulunduğu, çok kez «ne yapılacaksa ben kendi başıma yaparım. Bunun için CHP'nin destekleyici tutumu ve DİSK içinde bu aşamada barındırılan sosyalist grup ile dayanışma yeterlidir.» tutumunu benimsediği bilinir. Bu tutumun kesinlikle yanlış olduğunu ve eninde sonunda faşizmin ekmeğine yağ sürdüğünü çağrıyı izleyen dönemdeki DİSK'in hareketsizliği kanıtlar. Faşizm siyasi inançları ne olursa olsun, tüm sosyalistlerin, tüm demokratların, tüm yurtseverlerin sorunudur. Bunların demokratik güç birliğini baltalayan her davranış faşizme karşı mücadeleyi zayıflatır.

Eğer DİSK yönetimi kendi çağrısını ciddiye alıyorsa tutumunu derhal değiştirmelidir. Faşist darbe tehlikesi bugün çağrının kaleme alındığı andan daha az değildir. DİSK çağrısının gereğini yerine getirmekle yükümlüdür. Türkiye'nin bugünkü ortamında faşizme karşı olan güçler arasında güçbirliğinin kurulmasında bir siyasi örgütün değil de ilerici bir işçi konfederasyonunun ön ayak olması belki de daha iyidir. Bu bakımdan DİSK yönetimi bir tarihsel görev ile karşı karşıyadır.

Ne yapılabilir? İlk iş olarak çağrıda söylenen şey yapılır. Tüm demokratik güç, kuruluş ve kişiler faşizme karşı ortak tavırlarını bir an önce saptamak amacıyla bir araya gelirler. Bu birleşimden Türkiye düzeyinde tüm demokratik kuruluş ve çevreleri kapsayan demokrasiyi savunma komitelerinin kurulması kararı çıkabilir. Bu komitelerin demokratik eylemi anti-emperyalist ve anti-faşist bir ortak platform çerçevesi içinde bir merkezi organ tarafından yönlendirilir. Türkiye'nin demokratik güçleri, tüm emekçi halkımız böyle bir çatının kurulması özlemindedir. Bu yolda bir gelişme Türkiye solunda bölünmüşlüğün giderilmesi doğrultusunda bir adım olacaktır. Ve faşizm böylelikle geriletilecektir.

Böyle bir gelişme, çağrıda sözü edilen seçimlerinde daha az anti-demokratik bir ortam içinde yapılmasını sağlar. Çünkü unutmayalım ki faşizmin çeşitleri vardır. Sadece faşist cunta darbesi ile gelen faşizmi göz önünde tutmak öteki çeşitleri unutmak aymazlık olur. Türkiye'de önümüzdeki dönemde ABD emperyalizmi ve işbirlikçileri seçimleri, özellikle gözden ırak taşra köy ve kasabalarında muhalefete oy vermenin bir cesaret işi olacağı koşullarda yaptırmak niyetindedirler. Ülke düzeyinde Demokrasiyi Savunma Komitelerinin kurulması ve bunların militanca demokrasiyi savunmaları faşist cephenin bu gibi oyunlarını boşa çıkarır.

Evet, DİSK yönetimi çağrısının gereğini yerine getirmekle yükümlüdür. Bunu yapmazsa, kendisine, şarkıdaki gibi «madem doktor değildin, niçin açtın yaramı?» demek hakkımız olacaktır. Eğer DİSK yönetimi eylemsizliğini sürdürürse, hikayedeki yalancı çoban

durumuna düşer. Ve bir daha faşizm denen kurt saldırdığında «Kurt var!» diye bağırdığımda kendisini kimse ciddiye almaz.

Yanlış anlaşılmasın. En geniş anti-faşist çevreleri kapsayacak olan Demokrasiyi Savunma Komitelerinin kurulmasını önermek, Türkiye'de şimdiden, burjuva anlamıyla dahi, demokrasinin var olduğunu ve mevcut olan bir şeyin savunulmasını önermek değildir. Çok söyledik, tekrar edelim: Türkiye hiçbir zaman gerçek bir burjuva demokrasisi görmedi, ve görmeyecek de. Ve Türkiye'de demokrasi mücadelesinin zafere ulaşmasıyla kurulacak olan düzen burjuva demokrasisi olmayacaktır. Bu ülkede bunun iktisadi alt yapısı yoktur. Çünkü Türkiye kapitalizminde egemen olan güç emperyalizmin işbirlikçisi burjuvazidir. Demokrasi mücadelesinin başarıya ulaşmasıyla bir sınıfın egemenliğine son verilecektir. Ve toplumda egemen güç tüm emekçi sınıf ve tabakalarla ittifakını kurmuş olan işçi sınıfı olacaktır. Ancak, faşizmi tek düze bir olgu olarak kabul etmek yanlıştır. Toplumda demokratik güçlerin direnişi ile orantılı olarak faşizm gerilemeler, ilerlemeler kaydediyor. Ve her şeye karşın emekçi halkımızın demokratik mücadelesi sonucu bazı kazanımlar elde edilmiştir. Ancak bunlar düzenin demokratik olduğunu göstermez. Egemen güçlerin direniş karşısında bazı taviz ler vermek zorunda kaldıklarını gösterir. Burada söz konusu olan mevcut demokratik kazanımları savunmakla yetinmemek, mücadele ile yeni kazanımlar elde etmek ve demokrasi mücadelesini sürdürmektir. Söz konusu olan demokrasiyi hem kurmak hem onu savunmaktır. Biz Demokrasiyi Savunma Komitelerinin işlevini böyle anlıyoruz.

SOSYALİZM YOLUNDA İLK ADIM:

Millî Demokratik Devrim

«İLKE» dergisinde «Ulusal Demokratik Devrim Stratejisi Türkiye için Neden Geçersizdir» başlıklı bir yazı yayınlandı (sayı. 37). Bu yazıda özetle Türkiye toplumunun kesitinin Marksistlerce ayrıntılı olarak incelenip değerlendirilmediğinden, örneğin burjuvazinin çeşitli kesimleri arasındaki ilişki ve çelişkileri saptayan yeterli bir çalışmanın henüz yapılmamış olmasından yakınılmakta; bu yüzden kavram karışıklığı olduğu belirtilmekte, kavram birliğinin sağlanması için bu alanda gereken çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Yazara göre bundan sonra yapılacak iş, önümüzdeki Sosyal Devrimin niteliğini ve içeriğini saptamaktır.

«İlke» yazarının buraya kadar söyledikleri, özellikle 12 Mart açık faşizminin meydana getirdiği yılgınlık ortamında, bazı kişi ve çevrelerin pasif tutumlarını savunmak için ileri sürdükleri gerekçeden pek farklı birşey değildir.

Böyleleri «Türkiye toplumu sistemli bir bütünlük içinde incelenip değerlendirilmiş değildir ki bu ülkede devrimci çizgi doğru olarak saptanmış olsun. İlk iş bu incelemeler yapılmalı ve ardından bunlara dayanarak doğru devrimci çizgi saptanmalıdır. Biz de o zaman bu doğru çizgiyi izleriz. Yanaşırız» anlamında şeyler söylemekteydirler ve halen de söylüyorlar.

Türkiye toplumunun Marksistlerce derinliğine incelenmesi elbette ki hepimizin istediği bir şeydir. Bu görev şimdiden çeşitli çevrelerce bir ölçüde yerine getirilmektedir de. Elbette ki bu yolda daha yapılacak çok şey var. Ancak bundan pasiflik için gerekçe çıkarmak hoşgörü ile karşılanamaz.

Yakın tarihde devrim yapmış olan ülkelerin hemen hemen hiç birinde toplum, Türkiye'deki kadar bile incelenmemiştir. Ancak bu, devrimcilerin mertek gibi gözlerinin önünde duran emperyalizm gerçeğini, onun ve işbirlikçilerinin sömürü ve baskı düzeni gerçeğini görmelerine engel olmadı ve bu devrimciler fazla ince hesaplara girmeden emperyalizme karşı, onun işbirlikçisi asalak güçlere karşı bağımsızlık ve demokrasi uğruna savaşa girdiler ve zaferi elde ederek ülkelerini sosyalizm yoluna yönelttiler.

Sözlerimiz burada «İlke» yazarından çok, bugün hareketsizliğin gerekçelerini bulma çabasındaki kişileredir. Besbelli ki «İlke» yazarı bir örgüt (TSİP) yanlısı olarak siyasî eylem içindedir ve yazısında da örgütünün çizgisini, daha doğrusu TSİP'in son çizgisini savunma çabasındadır.

«TSİP'in son çizgisi» diyoruz, çünkü bu örgüt ortaya çıkalıberi, teori dolayısıyla çizgi bakımından bir hayli kılık değiştirmiştir. Bilindiği gibi TSİP kurucuları baştan bağnaz Kıvılcımlıcı diler. Gün geldi Dr. Kıvılcımlı'ya sırt çevirdiler, «İlke»de yazdıkları yazılarda Kıvılcımlı'nın Marksist olmadığını ilan etmeye kadar işi vardırdılar. Şimdi de mülteci grubu ile yarışmaya girişmişlerdir. Kıraldan fazla kıralcı görünme sevdasındadırlar.

TSİP için bu böyle. TSİP yönetici kadrosu için bu teorik biçim değiştirmeler daha da eskilere gider. Örneğin bu Partinin Genel Başkanı bildiğimiz kadar sosyalistliğe eski TİP yönetimi yanlısı olarak başladı, sonra MDD stratejisini benimsedi ve «Türk-Solu» dergisine yazı yazdı. 1970 başlarında Perinçek grubu ile birlikte ayrıldı ve bir süre «Maocu» oldu. TSİP'in kurulduğu sırada bağnaz Kıvılcımlı yanlısıydı. Şimdi de TSİP'nin son olarak benimsediği çizgiyi savunuyor. Umalım ki sayın Genel Başkanın bundan sonra benimseyeceği çizgi daha doğru olsun.

Bir TSİP organında Mihri BELLİ arkadaşımız hakkında «Zaten bütün Maocular onun çömezliğinden geçmişlerdir» anlamında sözler yazılmaktadır. Burada bir eksiklik var: Yalnız «Maocular» değil, TSİP Genel Başkanı dahil, bugün Türkiye solunda sözü edilecek ölü, yada diri kim varsa hepsi BELLİ arkadaşla bir süre de olsa ayni safta savaşmışlardır. Ancak Mihri BELLİ ile ayni safta savaşmak nankör bir iştir. O safta durduğun sürece sınıf düşmanının doğrudan doğruya attığı ve dolaylı yoldan attırdığı okların hedefisin. O safta uzun süre direnebilmek için sapına kadar proleter devrimci olman gerek.

«İlke» yazarının, polemikte dürüstlüğe ters düşen bazı dayanaksız iddiaları ileri sürüp geçtiği durumlarda var: Örneğin bir yerde, «MDD hareketi, işçi sınıfına olan güvensizliğinden, «devrimi» **asker sivil bürokratların** öncülüğünde oldu bittiye getirmenin ajitasyonunu yapıyordu» diyor. Diyor ve bu konuda başka bir şey söylemiyor.

Bu isnadı yapan kimse iddiasını doğrulayan kanıtlar göstermekle yükümlüdür. Yoksa söyledikleri ciddiye alınamaz.

MDD stratejisini savunmuş olan «Türk Solu» dergisi olsun, Aydınlık Sosyalist Dergi olsun, devrimde hegemonya sorununu her hangi bir yanlış anlamaya meydan vermeyecek biçimde koymuştur. Biz bu sorunu hiç bir zaman bir pazarlık konusu olarak görmedik. Devrimde hegemonya toplumdaki güçler dengesinin bir sonucudur. Ve eğer devrim gerçekten yapılacaksa, sonuna vardırılacaksa devrimde işçi sınıfının önderliği şarttır. Bu önderlik de ancak işçi sınıfının ve onun siyasî örgütünün devrimci mücadelede başı çekmesiyle, öteki devrimci güçlere, örgütlenmede, savaşçılıkta, özveride örnek olmasıyla ve kendi önderliğini kabul ettirmesiyle gerçekleşir. Burada allahın günü tekbir getirir gibi «işçi sınıfı önder güçtür» demenin bir yararı yoktur.

Devrim yapmış, devrime önderlik etmiş her işçi sınıfı partisinin tutumu bu olmuştur.

«İlke» yazarının itirazı «millî» sözcüğünedir. Millî Demokratik Devrim kavramının «Millî» yanına karşı çıkıyor. Özetle şöyle diyor: Bir devrimin ulusal olması için, o devrimde millî burjuvazinin önderliği şarttır. Millî burjuvazi ise ancak feodaller sınıfının güçlü olduğu bir toplumda olabilir. Türkiye uzun bir kapitalist gelişmeden geçmiştir. Önemli bir feodaller sınıfı yoktur. Yani devrimin anti-feodal bir yanı pek yoktur. Bu süreç içinde burjuvazi millî niteliğini çoktan yitirmiştir. Yani Türkiye'de bir millî burjuvazi yoktur. Onun için Millî Demokratik Devrim Türkiye için geçerli değildir vb. vb.

Yazarın Millî Demokratik Devrimi bu biçimde değerlendirmesi, onun «Ulusal» kavramının Marksist literatürde ifade ettiği anlamı kazanamamış olmasındandır. Nedir «Ulusal»? Tüm ulusun açılıp gelişmesini sağlayan, ulusun yararına olandır. Bugün Türkiye'de sınıf bileşimi bakımından «ulus» nedir? İşçi sınıfı, köylülük, küçük burjuvazi ve millî burjuvazi. «Ulusun yararına olan anti-emperyalist ve anti-feodal bir devrim ancak millî burjuvazinin önderliğinde olabilir, Türkiye'de millî burjuvazi olmadığına göre böyle bir devrim söz konusu değildir», anlamında sözler söyleyen kimse, milli burjuvaziyi dolayısıyla bağımsızlık ve feodal ilişkilerin temizlenmesi anlamında demokrasi davasının önder savunucusu olarak görmektedir ki bu gülünçtür. Bugün sömürülen bir ülkede millî burjuvazi olsa bile, bu sınıf demokratik devrime önderlik edemez. Bir kez şu iyice anlaşılmalıdır. Çağımızda «ulus» burjuvazinin ulusal güçler safında yer almasıyla kaim bir şey değildir. Ulus burjuvazinin sınıf olarak ortadan kaldırılmasıyla yok olmuyor. Sosyalist toplumda da uzun süre varlığını koruyor. O halde ulusal bir devrimin kaderini de millî burjuvazinin devrimci güçler safında yer alıp almamasına bağlayamayız.

Zaten sosyalist literatürde «millî demokratik devrim» terimi, emperyalizme ve onun işbirlikçi-

sl olan kapitalizm, öncesi ve sonrası sınıf ve zümrelere karşı sosyalizm doğrultusunda bağımsızlık ve demokrasiyi amaçlayan devrim anlamında kullanılır.

Nedir ulusal devrim? Ulusun üzerinde yaşadığı ülkenin siyasî, iktisadî, kültürel bağımsızlığını sağlayan devrimdir. Feodal bölünmeye, ulusun engelsiz açılıp gelişmesine engel olan feodal ilişkilere son veren devrimdir. Çünkü feodal bölünmesinin tasfiyesi ayni zamanda ulusal devrimin de görevidir.

Emperyalizmin sömürü alanı olan bir ülkede böyle bir devrim ancak en devrimci ve bu aşamada en ulusal güç olan işçi sınıfının hegemonyası altında sonucuna vardırılabilir. Emperyalizm çağının ulusal devrimleri tarihi bunu kanıtlar.

«İlke» yazarının «demokrasi» anlayışı da teoriye ve Türkiye gerçeklerine ters düşüyor: «mücadelemizin temel şiarlarından biri olan demokrasi'nin özü anti-feodal değildir» diyor. Ve bunu tarihinde hiçbir zaman toprak reformu görmemiş olan, yer yer tipik feodal-toprak kölesi ilişkilerinin sürdüğü, tefeci bezirgan sermayesinin taşrada at oynattığı, dayılık sistemi ile tarım işçisini özel bir bağımlılık altında tuttuğu bir ülkede, tarım gelirlerinin bir türlü vergilendirilemediği, aşiret ilişkilerinin sanayi kentlerinin gecekondu mahallelerinde bile geçerli olabileceği bir ülkede söyleyebiliyor.

«Bizim demokratik devrimimiz anti-feodal değildir» demek. «Bizde anti-feodal devrim şimdiden gerçekleşmiştir» demektir. Ne zaman? Nasıl? Hangi iktidar altında? Aşiret reislerinin, şeyhlerin desteği ile parlamentoya giren Ferit Melen'lerin başbakan olabildiği bir ülkede «anti-feodal devrim oldu» anlamında şeyler söyleyen kimse tam bir aymazlık içindedir.

DEVRİMCİ HAREKETİMİZİN ELEŞTİRİSİ

(1961 - 1971)

ÇIKTI

MİHRİ BELLİ

Fiatı : 20 TL.

Emekçi Yayınları

Dağıtım : GEDA

AKŞİT'İ ANIYORUZ

Bundan iki yıl önce Şevki Akşit arkadaşı kaybettik. En verimli çağında. Şevki Akşit büyük yazar, büyük teorici değildi. Ama onda proleter devrimcisinin en önemli niteliği vardı : devrimci sezgi. Buna ajitatör olarak etkinliğini de, devrimci alçak gönüllüğünü de ekliyebiliriz. Şevki Akşit devrimci kuşaklar arasında bağlantının kurulmasında en büyük katkısı olan arkadaşımızdı. Onu bugün bütün kuşaklardan proleter devrimcileri sadece değerli bir savaşçıyı değil, en yakın bir dostu da kaybetmiş kimseler olarak sevgi ile, saygı ile anıyorlar.

Doğru devrimci çizgide kararlı mücadelesi, örnek devrimci kişiliği, genç nesillere örnek, anısı önder olsun.

— Şevki'ye —

Ben ne zaman bir deniz düşünsem
Bir yerlerde, uzakta
Bir balık ölür
Bir gemi halat toplar gizlice

∴

Ben ne zaman seni düşünsem
Bir bayrak dalgalanır şafakta
Dostluğun bayrağı.

ŞEVKİ AKŞİT'İN 1975 YILBAŞI MESAJI

1975 yılı içinde duygularımı ister benden delikanlılar. Ne desem bilmem ki. İşçi, aydın, işe en nankör tarafından sarılmak gerek. Yani çoğunun yanaşmadığı tarafından. Meselâ bir toplantı yapılacak. Bu toplantı ile ilgili bir takım nankör işler vardır. Meselâ sobayı yakmak, ortalığı süpürmek gibi. Meselâ sandalya taşımak gibi. Böyle işleri çok kimse beğenmez. Ama konuşmaya gelince, nutuk çekmeğe gelince, onun heveslisi çoktur. Burada hakiki devrimci nankör işi sırtlayan kimsedir. Sandalyayı taşıyan, ortalığı süpüren, o yerin ısısını meydana getiren kimse, odur gerçek devrimci. İş nutuk çekmeye kalınca kim olsa bunu yapabilir. Bunu anlamak gerekir. Nankör iş dediğim işte böyle işlerdir. Ve en doğrusu toplantıda nutku nankör işin gönülüsü olan adama çektirmektir. Çok kez böylesi en anlamlı sözleri söyler. Henüz bu düzeye vardığımız söylenemez.

Bu ufak bir misal. Bunu genişletebilir tarihi olaylara da uyguluyabiliriz. Meselâ bir devrim olur. Binlerce insan devrim uğruna ölür. Bu ölenler devrimin hakiki gerçekleştiricileridirler. Eğer o insanlar devrim uğruna ölümü göze almamış olsalar, devrim mevrim de olmayacaktır. Halbuki o adı sanı pek bilinmeyen insanlar, ölürler ismi cismi ortadan kalkar, ve devrim olur. Buna nankör iş dedik. Ama doğru mu söyledik? Bilmiyorum, demek lazım mı değil mi? Oradaki ölmek aslında en yüce en şerefli iş. Ama bir bakıma da nankör iş. Adın duyulmayacak, sanın duyulmayacak, devrim olacak ve sen birşey yapmamış gibi olacaksın. Ön planda olanlar devrimi yapmış gibi görünecek. Oysa ölümü göze alanlar, ve ölenler olmasaydı devrim başarılmayacaktı. Biz böyle bir devrim aşamasında olmayabiliriz. Ama her devrimci delikanlı, ufak şeylerde olsun, tarihi olaylarda olsun nankör işlerin gönüllüsü olmalıdır. Budur hakiki devrimci tutum.

TEK DOĞRU YOL

Halkın Kurtuluşu gazetesi «Faşizmi, Siyasi Cinayetleri, İşkenceleri Protesto Mitingi» ile ilgili yazımızı eleştiriyor. Gazete şöyle diyor: «TEP'in İstanbul'da düzenlenen mitinge katılmakla attığı olumlu bir adımın hemen ardından geriye bir adım atma çabası sosyal-emperyalizmle uzlaşmaya yatkın orta yolcu siyasetinden kaynaklanmaktadır. «BAĞIMSIZ TÜRKİYE» dergisinin «ayrı, ayrı çevrelerden bazı kimseler» dediği sosyal-emperyalist uşaklarının etkisi altında kalması ve onlara hoş görünmek kaygusu ile gerçekleri çarpıtması son derece hatalı bir davranıştır. (...) Eğer TEP söylediği gibi faşizme ve emperyalizme karşı mücadele etmek istiyorsa, sosyal-emperyalizmle ve sosyal-faşizmle uzlaşma düşüncesini bir yana bırakmalıdır. Çünkü hiç bir emperyaliste karşı mücadele başka emperyalistlerle uzlaşarak, onlara dayanılarak yürütülemez.»

Halkın Kurtuluşu grubu işkenceleri protesto mitinginin Gökhan Edge'nin poliste işkence altında öldürülmesi olayı üzerine düzenlemeye girişmiştir. Edge kendi gruplarındandır. Ama bu gencin böyle koşullar altında öldürülmesi karşısında bizde onlar kadar öfke duyarız. Bu cinayeti, tüm siyasî cinayetleri ve genel olarak faşizmi, kurbanların hangi gruptan olduklarını düşünmeden protesto etmek, bu yolda yığınları harekete getirmek devrimci görevdir bizce. Biz bu görevin bilincinde olarak Halkın Kurtuluşu grubunun birlikte yürüyüş ve miting düzenleme önerisini olumlu karşıladık. Ancak daha ilk karşılaşmamızda kendilerine, en ufak bir yanlış anlamaya meydan vermeyecek biçimde, özetle «bu faşizmi protesto mitingidir, burada SSCB hakkında bizim paylaşmadığımız görüşlerinizi yaymağa kalkışmanız yanlış olur. Bunu yaparsanız mitingi hedefinden saptırmış olursunuz ve biz bu işin içinde olmayız» dedik. Ve aramızdaki anlaşma bizim bu tutumumuza ters düşmeyen bir anlaşma oldu. Anlaşmanın tam uygulanıp uygulanmadığı başka mesele. Ancak bizim izlenimimiz odur ki Halkın Kurtuluşu grubundan bu gençler dürüst davranma çabasında idiler.

Şimdi H.K. bunu inkar eder gibi bir dil kullanıyor. «Hayır, biz Pekin'cilik yapmakta kusur etmedik, sosyal-emperyalizme biz de sövüp saydık» demeye getiriyor. Bunu neden yaptıkları bellidir. Halkın Sesi grubundaki bağnaz Pekin'ci grupla çatışma halindedirler. Pekin'cilikte onlardan geri kalmadıklarını gösterme çabasındadırlar.

Bu gençlere öğüdümüz şudur : Halkın Sesi, Aydınlık gibi organların temsil ettiği bağnaz Pekin'ci grupla giriştiğiniz Pekin'cilik yarışmasını siz kazanamazsınız. Çünkü onlar her türlü yaratıcı düşünmeyi bir yana atmışlardır, Pekin'den çalınan havaya tam ayak uydurma durumundadırlar. Onlar bir büyük devlet olan Çin'in bugünkü dış politika çıkarlarını, Türkiye devriminin çıkarlarından yeg tutma çabasındadırlar. Ve ne de olsa büyük bir devlet olan Çin'in politikası Türkiye proleter devrimcilerine ters düşse de kendi içinde tutarlıdır. Siz ise utangaç Pekin'ci bir tutumla çelişkiden çelişkiye düşmeye mahkumsunuz. Türkiye proleter devrimcisi için tek doğru tutum dışardan çalınan havalara ayak uydurma durumuna düşmeden, her türlü dogmatizmden uzak durmayı bilmek ve tüm insanlığın emrinde bir hazine olan bilimsel sosyalizmi Türkiye gerçeklerine uygulayarak bağımsız ve yaratıcı bir tutumla devrimci çizgimizi saptamak, bu çizgiyi izlemektir. Türkiye devriminin sahibinin Türkiye emekçi halkının kendisi olduğu gerçeğini bir an bile gözden uzak tutmamaktır. Siz buna «orta yolculuk» diyorsunuz. Bu orta yol mudur, değil midir bilemeyiz, ama bu yolun tek doğru yol olduğu kesindir.

İNCELEME:

İŞBİRLİKÇİ SERMAYE:

BANKACILIK KOLU

Türkiye'de işbirlikçi sermayenin toplumsal güçler içindeki rolünün açıklığa kavuşması için bu ülkede bankacılığın yapısı da göz önünde tutulmalıdır. Türkiye'de sanayi sermayesiyle banka sermayesi arasında bir kaynaşmanın yer aldığı açıktır. Ancak emperyalizmin sömürü alanı olan bir ülkede bu kaynaşma emperyalist tekellerin acentası durumunda olan bir bağımlı sanayi sermayesiyle aynı biçimde bağımlı banka sermayesinin, kapitalizmin kurallarına uygun olarak kaynaşmasıdır. Bunun da gelişmiş kapitalist ülkelerdeki finans-kapital olgusu ile bir ilişiği yoktur. İki sermaye arasında görülen bu kaynaşmaya işaret edilerek Türkiye'de bilimsel sosyalizmin terminolojisinde yer aldığı anlamda bir yerli finans-kapitalin mevcut olduğu ileri sürülmüştür. Bu kesinlikle yanlıştır. Sosyalist literatürde «finans-kapital» terimi gelişmiş kapitalizm koşullarında teknolojik ilerlemeler sonucu yoğunlaşan üretimin ve sermayenin bir tekelleşme seyri izlemesiyle meydana gelen sanayi tekellerinin aynı biçimde tekelleşen banka sermayesiyle kaynaşması olgusunu ifade eder. Oysa Türkiye emperyalizme bağımlı sömürülen ülke durumu ile, geri teknolojisi ile böyle bir finans-kapitalin oluşmasına sahne olamaz. Türkiye'de «yerli finans-kapital vardır» diyen kimse, dolayısıyle «Türkiye gelişmiş kapitalist ülkedir, emperyalist ülkedir» demiş olurki, bu saçmadır.

Türkiye'de bankacılığın yapısı ile ilgili aşağıdaki rakamlar bu alanda da bir sermaye yoğunlaşmasını kanıtlamaktadır.

Türkiye'de üç büyük banka (Türkiye İş Bankası, Yapı Kredi Bankası ve Akbank) toplam mevduatın yüzde 73'ünü elinde tutmaktadır. Bunlardan İş Bankası, tek başına toplam mevduat içinde yüzde 37 payına karşılık toplam tahvil ve hisse senetlerinin yüzde 69'una sahiptir ve toplam iştiraklerinin yüzde 48.3 ünü elinde tutmaktadır. İş Bankası bankacılık ve sigortacılık alanında toplam kârın yüzde 30'unu elde etmektedir.

Üç büyük bankanın iştiraklerinde, sanayi şirketleri öteki alanlarla kıyaslanmıyacak önemde bir yer tutmaktadır. Örneğin İş Bankasının sanayi şirketlerine iştirakleri 745 milyon lirayla toplam iştiraklerin yüzde 85'ini buluyor. (Kaynak: TİB. 1973 yılı faaliyet raporu s. 17) Buna karşılık listede ikinci gelen iştirakler, bankacılık alanındadır ve burada oran yalnızca yüzde 10'dur.

Yapı ve Kredi Bankasında bu oranlar (1975 için) şöyledir: Sanayi şirketlerine iştirakler 234 milyon lira ile yüzde 71, bankacılık ve sigortacılık alanına iştirakler yüzde 5.

Türkiye İş Bankası'nın şişe ve cam sanayiinde bir monopol kurduğu bilinmektedir. Ama daha önemli olan, yabancı sermayenin at koşturduğu sanayii dallarındaki iştiraklerdir. Bu iştirakler yoluyla da, bu banka emperyalist tekellerle içli dışlı durumuna, kader birliği durumuna gelmektedir. Öteki büyük bankaların durumu bu bakımdan farklı değildir. İş Bankası, Yapı Kredi ve Akbank'ın yabancı sermayenin denetimindeki sanayi dallarında geniş iştirakleri bulunmaktadır. Örneğin İş Bankası yağ sanayiine (Unilever) yüzde 20, Lastik Sanayiine (Türk Pirelli) yüzde 25.8, General Elektrik'e yüzde 25, Madeni İnşaat İşleri A.O'na yüzde 50, Türk Tuborg'a yüzde 10, TOFAŞ'a yüzde 15, Türk Dış Ticaret Bankası'na yüzde 67, Türkiye Sınaî Kalkınma Bankasına yüzde 24, Sınaî Kredi ve Yatırım Bankasına 64 hisselerle iştirak etmiştir. Bilindiği gibi, bazıları adlarının başına «Türk» sözcüğünü takmış olmalarına karışın, bu şirketlerin hepsi yabancı sermaye şirketleridir. (İş Bankası 1973 yılı Faaliyet Raporu-TÜSİAD: 1975 yılının ilk Baharında Türk Ekonomisi, S. 132-133)

Yapı Kredi Bankası'nın bu bakımdan durumu farklı değildir. Bu banka, otomotiv Endüstrisinde yabancı sermaye iştirakli bir şirket olan, Oyak-Renault Oto Fabrikasına yüzde 13, Robert Bosch'a yüzde 25, Anadolu Cam Sanayiine yüzde 20, Eternit Sanayii A.O'na yüzde 30, Akdeniz Turistik Tesislerine yüzde 15, Argo-Merk Ziraaî Mücadele İlâç A.O'na yüzde 63, oranlarında iştirak etmiş bulunmaktadır. (Yapı ve Kredi Bankası, 1975 yılı Faaliyet Raporu. S. 29-30 TÜSİAD, age S. 132-133)

Toplam mevduat içinde, payı yüzde 57'yi bulan bu iki büyük banka, gerçekten yabancı sermayenin en çok yoğunlaştığı alanlarda işbirlikçilik etmektedir. Bu iki en büyük bankanın iştiraklerini özellikle 6224 sayılı Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunundan yararlanan yabancı firmaların, en çok yoğunlaştığı alanlar olan tüketim malları sanayi, bankacılık-sigortacılık, turizm ve hizmetler alanlarına özellikle yöneltmiş olması, bankacılığın da bağımlı kapitalizmin kurallarına uygun biçimde geliştiğini kanıtlayan bir durumdur. Olan şudur : halkın tasarruflarından oluşan banka mevduatı, gerçek sanayileşmenin finansmanı için kullanılmıyor, emperyalist tekellerin yurdumuzda sömürü ve egemenliğini yoğunlaştırması sonucunu verecek biçimde tüketim malı üreten, ithal malı ham madde ve ara malı tüketimine dayanan yabancı sermaye iştirakli montaj sanayiinin finansmanı için kullanılıyor.

Uzun yıllar, bankacılığın sanayileşmeyi desteklemediğinden yakınılmıştır. Bugün durum değişmiş değildir. Türkiye'de bankacılık bugün de gerçek bir sanayileşmeyi desteklemiyor tersine baltalıyor. Çünkü ülke bankacılığının finansman kaynaklarını yabancı tekellere bağımlı, geri teknolojili montaj sanayi alanlarına yöneltmek, Türkiye de gerçek sanayileşmeyi baltalamaktır. Bugün Türkiye'de bankacılığın rolü bağımlılığı daha da pekiştirici bir roldür.

Türkiye ekonomisini, özellikle sanayi yatırımları alanını denetleme durumunda olan, öz kaynaklarının büyük kesimi yabancı finans kurumlarının elinde bankalar da var. Örneğin Türkiye Sınayi Kalkınma Bakası'nın 400 milyona yaklaşan toplam kaynaklarının yüzde 52. si İBRD, İDA, AİD, EİD gibi ABD'nin finans kurumlarının elinde bulunmaktadır. (Kaynak: TSKB-26. Hesap Yılı S. 9)

Bu örnekte görüldüğü gibi Türkiye'de bankacılık emperyalist dünyanın finans kaynaklarınca beslendiği durumlarda vardır. Bu yoldaki gelişmenin gittikçe hızlanacağı görülmektedir. Emperyalist metropollerdeki büyük bankalar iç durgunluğa karşı önlem olarak gittikçe daha çok dış ülkelere, özellikle sömürülen ülkelere açılmaktadırlar. Örneğin, «13 Büyükler» denen en büyük Amerikan bankalarının 1970'de dış kaynaklardan sağladıkları 170 milyon dolar tutarındaki kârlar yılda yüzde 36'dan fazla artarak 1975 yılında 836 milyon dolara çıkmıştır. Bu onüç en büyük Amerikan bankasının iç kârları ise aynı yılda 915 milyon dolardır. Ve bu yılda ancak yüzde 3.5 gibi düşük bir oranla artmaktadır. Bu gidişle belli başlı Amerikan bankaları kârlarının en büyük kesiminin dıştan, özellikle sömürülen ülkelerden sağlar duruma gelecektir. Bu neyi kanıtlar? Emperyalist sömürünün daha da yoğunlaştığını. (Kaynak: The Economist'ten nakleden «VATAN Gazetesi» 13 Şubat 1977)

Türkiye'de emperyalist dünya sistemi içinde sömürülen bir ülkedir. Ve yukarda sunulan sayıların kanıtladığı gelişme Türkiye'yi de yakından ilgilendirmektedir.

Bununla birlikte, bugün Türkiye'de bankacılığın asıl işlevi, yabancı sermaye ile işbirliği yaparak yerli finansman kaynaklarını onun emrine vermek, böylece Türkiye'nin sanayileşme yapısının ve teknolojik gelişmesinin emperyalizmin denetimi altında tutulmasını sağlamaktı.

Bu, hiçbir zaman Türkiye'de, sosyalist literatürde ifade ettiği anlamıyla bir yerli finanskapital olgusunun varlığını göstermez. Bunun gösterdiği şey, işbirlikçi sermayenin bankacılık alanındaki kolunun Türkiye'nin bağımlı kapitalizmin gelişmesinde oynadığı rol ve sömürü mekanizmasında tuttuğu yerdir.

TKP'NİN TARİHSEL KONUMU

ÇIKTI

EMEKÇİ YAYINLARI

FİATI : 20 TL.
DAĞITIM : GEDA

DÖB GELENEĞİ SAHİPSİZ DEĞİLDİR!..

Deniz Geçmiş arkadaşı, bugün genel olarak Pekin çizgisini benimsemiş bir grubun tekeline bırakmıyacağımızı söyledik. Bu grubun miting ve yürüyüşlerde, gençlik kitlesini bugünkü siyasetlerine çekmek için Deniz'leri birer sembol olarak kullanmalarına karşı çıkacağımızı belirttik. Çünkü bu grup bir yandan onların resimlerini başları üzerinde taşırken, onları düşünmemiş, konuşmamış, yazmamış «aziz»ler durumuna düşürmektedirler. Onların, bugünkü siyasetleriyle taban tabana zıt fikirlerini, kendi tabanlarından bile saklıyorlar. Kitlelere ulaşmasını engelliyorlar. Hüseyin İnan'ın kitabında olduğu gibi bizzat kitapçılardan toplattırıyorlar. Amaçları bu arkadaşların canları pahasına kazandığı kitleler üzerindeki etkinlikten bugünkü Pekinci siyasetleri çıkarına yararlanmaktır. Bunlarla mücadeleyi sürdüreceğiz. Başlangıçtaki açıklamalarımız özellikle Deniz Gezmiş ve Cihan Alptekin arkadaşlarla ilgili olacaktır.

Bu iki arkadaş da Devrimci Öğrenci Birliği (DÖB) kurucusuydu. (Deniz aynı zamanda DÖB başkanı idi). Cihan Alptekin, FKF ele geçirildikten sonra, DÖB'lüler adına İstanbul Bölge Yürütme Kurulu Başkanlığına getirilmiştir. Özellikle belirtmek istediğimiz gerçek, bu arkadaşların bağnaz Pekinci çizgiye düşenlerle, bir alakası olmadığıdır. Bu konudaki kanıtlar bu arkadaşların yayınlanmış olan yazıları, 12 Mart dönemine kadar birlikte verdiğimiz mücadele ve bu mücadelenin açık anti-emperyalist çizgisidir. Bizim 12 Mart arifesinde Deniz'le düştüğümüz görüş ayrılığı yalnızca «içinde bulunduğumuz dönemde verilmesi gereken mücadele biçimi» ile ilgiliydi. Yapılan tartışmalar sonucu Deniz Ankara'ya giderek yerleşti. Cihan, işçi sınıfı içerisinde 15-16 Haziran direnişinden sonra yoğunlaşan ilişkileri geliştirmek yanlısı olan ve DÖB'lülerin çoğunluğu oluşturan ekiple birlikte kaldı. Bu birliktelik Deniz'in ilk eylemlerine kadar sürmüştür. Sonra ekibini oluşturarak Cihan da Deniz'lere katıldı. Ancak yıllarca birlikte çalışmış insanların ayrılığı düşman kampların doğmasına neden olmamıştır. Diyalog sürmüştür. Örneğin Deniz ve Cihan'ların eylemleriyle ilgili olarak Türkiye Solu'nda yayınladığımız yazıdan bilirkişi 146. maddeden, yargılanmamızı istemiştir.

Gerçek şudur : gerek Deniz, gerekse isminden hemen hemen hiç söz edilmeyerek unutturulmaya çalışılan Cihan Alptekin, gösterilmek istendiği gibi uluslar arası bölünmede Ho Şi Minh tavrı dediğimiz bağımsız ve yaratıcı tutuma ters düşen bir çizgi içinde olmamışlardır. Vietnam savaşının en yoğun olduğu, bu savaşın emperyalizmin sömürüsü altında ezilen ulusların devrimcilerini en yoğun biçimde etkilediği bir dönemde bu doğaldı. Ve bağımsızlık ve demokrasi savaşını ciddi şekilde düşünen kişilerin farklı bir tavrı da olamazdı. Bunun için kitle eylemlerinde DÖB'lüler, bugün de zaman zaman duyulan «Ho-Ho-Ho, Ho Şi Minh iki üç daha fazla Vietnam» sloğanını atıyor ve bu sloganı benimsetiyorlardı. Bu gelenekten yetişen bu sloğanı kitlelere ulaştıran kişiler bağnaz Pekinci olamazlardı ve değillerdir.

Onlar, «Kim devrimden yana, kim devrime karşı?» Karşıya alınacak güçler kim, tarafsız hale getirilecek güçler kim?» sorusuna doğru cevaplar veriyorlardı. Ve gerek ulusal planda, gerekse uluslararası planda bu soruyu ona en geniş anlamını vererek cevaplandırıyorlardı. Devrimin yanında olabilecek güçleri saflara çağırıyorlar, karşı-devrimcilerin yanında yer alması muhtemel güçleri de tarafsızlaştırma yolunu arıyorlardı. Ulusal Kurtuluş Savaşında doğru devrimci siyasetin bu olduğunu biliyorlardı. Bu doğru çizgiyi izleyen kişilerin Türkiye devrimine destek olması gereken bir sosyalist ülkeyi baş düşman ilan etmeleri düşünülemezdi bile.

Bunun için Deniz ve Cihan, konuşmalarında ve fırsat buldukça yazdıkları yazılarında baş düşman olarak her zaman ABD emperyalizmini ve yerli işbirlikçilerini kitlelere hedef olarak göstermişlerdir.

Deniz Gezmiş üniversiteden atılması üzerine form yapan arkadaşlarına hapishaneden gönderdiği mesajda şöyle diyordu: «Kardeşlerim, sizinle sokaklarda, meydanlarda, fabrikalarda Amerikan emperyalizmine karşı omuz omuza dövüştük. Sizinle üniversiteyi emperyalizmin kalesi yapmak isteyen uşaklar sürüsüne karşı mücadele ettik...» (Türk Solu Sayı 95. S. 12)

Gene Deniz Gezmiş, sonradan beraatle sonuçlanan bir davasında yeniden «tutukluluğunun devamına» karar verilmesi üzerine, Adliye Sarayında «zulum bir gün duracaktır-Halk zincirî kıracaktır» diye marş söyleyen arkadaşlarına, kelepçeli ellerini havaya kaldırarak şöyle hitap etmiştir: «Arkadaşlar, değil beş yıl, beş bin yıl yatsak, gene de Amerikan emperyalizmine karşı savaşmaktan geri durmayacağız. Böyle biline...»

Cihan Alptekin 6. Filo'nun İstanbul limanlarında demirli olduğu, Amerikan emperyalizmine karşı gençliğin eylemlerinin yoğunlaştığı ortamda şöyle yazıyordu: «Kavgamız belirlenmiştir. Bir daha Amerikan neferini görmeyecektir bu sular, bu güzelim İstanbul. Eğer görürsek tükürülecektir suratına. Amerikalı gidecektir Türkiyemizden. Topuyla, tüfeğiyle, NATO'suyla, üssüyle çıkıp gidecektir buradan. Uşaklarınla, karınla, kızınla gideceksin sen hey... Amerikalı.» (Türk Solu sayı 36. s. 6)

Bu çizgi gerek Ankara THKO davasında, gerekse İstanbul THKO davasında sorgularda ve savunmalarda izlenmiştir. THKO dava dosyalarında Pekinci çizgiyi çürüten çok şey var.

12 Mart'da THKO ve THKP-C'nin lider kadrosu yok edildi. Bağnaz Pekinci PDA'nın ileri gelenleri bugün sağ ve faal. Deniz'lerden, Hüseyin İnan'lardan yoksun bir hareket, Mahir'lerden yoksun bir cephe hareketi, lider kadrosunu muhafaza edebilmiş bir Pekinci grup karşısında polemikte zayıf kalmaktadır. THKO' da olsun Cephe'de olsun Pekinciliğe kayışın bir açıklaması budur.

DENİŞ GEZMİŞ'İN BAŞKANI BULUNDUĞU DÖB'ÜN KİTLELERE BENİMSETTİĞİ ANDI, HEDEF ŞAŞIRTMA DURUMLARINA DÜŞMEDEN, SORUNLARA BAĞIMSIZ VE YARATICI TUTUMLA BAKARAK KİTLELERE YENİDEN HAKİM KILALIM :

«BİZ PROLETER DEVRİMCİLERİ OLARAK,

AMERİKAN EMPERYALİZMİNE VE İŞBİRLİKÇİLERİNE KARŞI,

SAYIMIZIN AZLIĞINA DÜŞMANIN ÇOKLUĞUNA BAKMADAN,

YILMADAN, BIKMADAN, USANMADAN

MEYDANLARDA, FABRİKALARDA, KIRLARDA

SONUNA KADAR

SAVAŞACAĞIMIZA ANT İÇERİZ.»

Aşağıda Deniz Gezmiş'in Çekoslavakya olaylarından sonra yazdığı, bazı Doğu Avrupa ülkelerini 'revizyonist'likle suçlamakla birlikte, baş düşmanın ABD emperyalizmi olduğunu vurgulayan bir yazısını sunuyoruz. Deniz bu yazıyı, 1968'de TİP'in sosyalistlik iddia eden tek siyasî örgüt olarak ortada göründüğü ve TİP yönetiminin etkisindeki bazılarının gençliğin militanca eylemine karşı çıktığı ortamda yazmıştır. Gençlik hareketinin partilerden bağımsız olması gereğini vurgulaması kendi deyişiyle o dönemde Türkiye'de bütün partilerin devrime karşı bir tutum içinde olmalarındandır.

Anti Emperyalist Mücadele ve Gençlik

Deniz GEZMİŞ

Çağımız, devrimcilerin Amerikan emperyalizmini adım adım kovaladığı çağdır. Çağımız, gençliğin Çekoslavakya'da ve diğer reviyonist ülkelerde karşı-devrimci olduğu çağdır. Çağımız biz yaştakilerin, Vietnam'da, Dominik'te, Meksika'da, Amerikan emperyalizmine karşı döğüşerek öldüğü bir çağdır.

Az gelişmiş dünya halkları, emperyalizme karşı bir savaş verirken, gençlik bunun dışında kalamaz. Biz, daima ezilenden yana çıkmak zorundayız. Eğer bizim kavgamız anti-emperyalist kavganın paralelinde yürümezse, ayaklarımız havada kalır.

Yalnız gençlik bu paralelde savaşırken, politik partilerden bağımsız olmak zorundadır.

Geçmişteki örnekler, bağımlılığın zararlarını göstermiştir. Bu hataları bir kere daha tekrar etmenin hiçbir anlamı yoktur. Gençlik yalnız devrime karşı sorumludur, politik partilere değil. Zaman olur ki, bütün politik partiler karşı-devrimci olabilirler. (Bugün Türkiye'de olduğu gibi). Bu nedenlerden ötürü, gençliğin görevi, anti-emperyalist kavgaya katılmak, fakat bağımsız olmaktır.

Bugün bu zorlu kavgada tek umut olması gereken devrimci gençlik bölünmüştür. Bunda şüphesiz ki, oportünist kişilerin rolü büyüktür. Dürüst, yiğit, devrimci kardeşlerimizden bir kısmı, sekterlikleri yüzünden oportünistlerin etki alanına girmiştir. Bu giriş, onları, giderek karşı-devrimcilerin safına düşürmüştür. O kadar ki, Amerikan erlerini denize atmak isteyenlere engel olmak için barikat kurmaya kadar götürmüştür. Bu gidiş, onları aktif direnmenin başladığı yerde pasif

TÜSTAV

direnmeye itmiştir. Cağaloğlunda görüldüğü gibi. Bu oportünist kişiler, hiçbir şey yapamadıkları zaman faşizm gelir fobisini ortaya atarak, devrimci gençliği eylemden çekmeyi denemişlerdir. Bu fobi, kısmen başarı sağlamış ve devrimci eyleme büyük darbe vurmuştur.

Bu iddiayı dikkatle incelemek gerekir. Sosyalist örgütün % 3 oy aldığı bir ortamda faşizme gitmek için hiçbir sebep bulunmazken, bunu söyleyenler Hürriyet Meydanında ve Kızılay'da hiçbir şey halledilmez diyenlerle aynı düşünceye sahiptirler. Fakat bütün bunları olağan karşılamak gerekir. Çünki, küçük burjuva sosyalistlerinden daha fazlası beklenemez. Onlar, elbette ki, rahat mücadeleyi tercih edeceklerdir. Bizim bu gibilere söyleyeceğimiz tek şey şudur:

«Düşmesin bizimle yola
Evinde ağlayanların
Gözyaşlarını boynunda ağır bir
Zincir gibi taşıyanlar.»

Devrimci gençlik Amerikan emperyalizmine ve oportünizme karşı duran gençliktir. Onun görevi, sayısının azlığına, düşmanın çokluğuna bakmadan, Amerikan emperyalizmine karşı sonuna kadar dövüşmektir. O, en iyi biçimde karar veren ve uygulayandır. O, boş gecelerini değil, boylu boyuna ömrünü bu kavgaya verendir.

Yaşasın Tüm bağımsızlık Savaşı Veren Dünya Halkları,

Yaşasın Tam Bağımsız Türkiye!

(Türk Solu 19 Kasım 1968 ayrıca Türkiye Solu sayı 1. S. 5)

BAĞIMSIZ TÜRKİYE

OKU! OKUT!

ABONE OL!

ABONE BUL!

DAĞITIMINDA GÖREV AL!

SORUNLARINI İLET!

BAĞ KUR!

TERİMLER KAVRAMLAR :

Emperyalizm Nedir? (II)

Bir açıklama,

Okurlarımızdan aldığımız bir çok mektupta şu ya da bu sözcüğün ne anlama geldiği soruluyor. Örneğin emperyalizm nedir? deniyor. Söyleyenle dinleyenin birbirlerini anlamaları için kullanılan sözcüklere aynı anlamı vermelerinin zorunlu olduğunu biliyoruz. Benim sosyalizm dediğime sen emperyalizm dersen elbette ki birbirimize lâf anlatamayız. Biz de görüşlerimizi anlatırken kullandığımız terimler ve kavramların bilimsel tanımlamalarını yaparak anlamlarına açıklık getirmeyi, böylelikle ortak bir dil sağlamayı düşündük ve dergimizde, «Terimler Kavramlar» adını verdiğimiz bu sayfayı açtık. Sosyalist literatürü izleyen okuyucu burada söylediklerimizi «bilinen şeyler» diye nitelendirebilir. Ama bizim amacımız daha çok kendi olanakları ile arayıp bulma ve öğrenme durumunda olmayan okurlarımıza en yalın en anlaşılır biçimde sosyalizm biliminin temel kavramlarının bilimsel anlamlarını kısaca özetlemektir. Bu bakımdan tanımlamalarımızın aktif arkadaşlara da eğitim çalışmalarında yardımcı olacağını umuyoruz.

Yerimizin darlığı yüzünden bir konuyu bir kaç sayı sürdürmek gerekli oluyor. Okurlarımıza, aynı konuyu işleyen yazıları bir kere de toplu halde okumalarını salık veririz.

Emperyalizmin tekelci kapitalizm, yani sermaye ve emeğe dayanan kapitalist toplum düzeninin tekelci aşaması olduğunu söylemiştik.

Emperyalizm aynı zamanda **asalak ve çürüyen** bir kapitalizmdir. Şöyle ki: Tekeller döneminde tekelci kapitalistler, hisse senetleri, devlet tahvilleri, vb. ile bizzat kendileri çalışmadan gelir sağlarlar, işletmelerini de ücretli teknik adamlara yönettirirler. Kendileri üretimden koparlar. Faal nüfusun büyük bir kesimi üretici olmayan alanda, burjuvazinin özel hizmetlerinde ve baskı organlarında çalışır. Sermaye ihracı ve bağımlı ülkelerden gelen kazançlar bu «yalnız gelirleriyle yaşayanlar (rantiye)» tabakasını iyice zenginleştirir. Üretim yüksek derecede toplumsallaşınca özel tekellerle devlet tekelleri devlet aygıtıyla malî olişir ve emperyalistler arası paylaşım savaşlarına varır (I. ve II. Dünya Savaşları). Bir başka çelişki sömürücü emperyalist devletler (metropoller) ile sömürgeler ve bağımlı ülkeler arasındaki çelişkidir. Çağımız bu çelişkinin alabildiğine keskinleştiği ve tüm sömürülen ve bağımlı ülkelerin kurtuluş savaşlarının dünya tarihini yazdığı çağdır. Emperyalizmin sömürücü yönüne gelecek sayımızda değineceğiz.

garşi birbiriyle sımsıkı kaynaşır. Bu tekelci devlet kapitalizmidir. Tekelci devlet kapitalizmi, tekelleri zenginleştirmek, işçi hareketini ve ulusal kurtuluş mücadelesini ezmek, kapitalist düzeni kurtarmaki ve saldırı savaşları açmak için devlet gücü ile tekellerin gücünü bir tek mekanizmada birleştirmiştir.»

Emperyalizm alabildiğine bir savaş kışkırtıcılığına ve militarizme dayanır. Savaş demek toplumun, ve karşı cephedeki toplumun üretici güçlerinin ve bunlar içinde özellikle insanın kitle halinde yok edilmesi demektir. Emperyalizm en yüksek kâr amacı güttüğünden eldeki kaynakları maddi zenginliklerin arttırılmasına ve dolayısıyla (kendi toplumu da olsa) tüm toplumun yaşam düzeyinin yükseltilmesine yöneltmez. Beri yandan tekeller teknik ilerlemeyi de frenler. Pek çok buluş, pek çok yeni geliştirmeler hasır-altı edilir. Öyle ki bir tekel yeni bir buluşun patent hakkını (uygulama hakkını) satın alır, ama kullanmaz. Ancak yüksek kâr getirecekse ve getireceği zaman kullanır. Böylece gelişme toplum yararına değil kâra yöneliktir. Teknik ilerleme özellikle askerî araçlar doğrultusunda kullanılır. Ama elbette ki yüksek kârı sağlamak ve verimi arttırmak için modern tekniği gene de üretime sokmak zorunludur. Bu da kendi kendine işleyen makina ve hatta fabrikalar yaratılması yolunda olur. Bu da işsizler ordusunun gittikçe büyümesine yol açar.

Sömürgelerin ve bağımlı ülkelerin sömürülmesinden gelen büyük kazançlar emperyalist burjuvazinin kendi işçi sınıfına da bir miktar pay ayırmasını sağlar. Bu yüzden emperyalist ülkeler işçi sınıfının yaşama düzeyi göreli olarak daha yüksektir. Ayrıca, emperyalist burjuvazi, işçi sınıfı içinde rüşvetleri ile beslediği bir işçi aristokrasisi yaratır, onları yozlaştırır, onların işçi sınıfı örgütlerinin başına geçmelerini sağlar. İlerici işçiler işçi örgütlerinden kovulur, çıkarılır. Emperyalizm bütün bu özellikleriyle asalak ve çürüyen bir kapitalizmdir.

Ama aynı zamanda **cançekişen bir kapitalizmdir.** Bu aşamada kapitalizmin çelişkileri aşırı dereceye varır. Bu çelişkiler, emperyalizmi cançekişen bir kapitalizm haline getirir ve onun sonunu hazırlar.

Emperyalist ülkelerde sistemin baş çelişkisi emek ile sermaye arasındaki çelişkidir. Bir başka çelişki, kolayca anlaşılacağı gibi, emperyalist devletlerin birbirleri arasındaki çelişkidir. Nüfuz alanları uğruna çekişmeler giderek kızı-

ORTA DOĞUDA NE OLUYOR?

Bağdat - Şam Çatışması

Şam rejiminin Suudi Arabistan, Mısır ve Ürdün'ün desteğiyle (ki bu, dolayısıyla ABD desteği demektir) Lübnan'da askerî kuvvetine dayanan bir egemenlik kurması ve Filistin direniş hareketini etkisiz hale getirmeye çalışması, bu bölgede iktisadi ve siyasî bakımlardan Suriye'ye büyük üstünlük sağlamayı hedef tuttuğu, Irak rejiminin ise buna kesinlikle karşı çıktığı bilinmektedir.

«Afrique-Asie» dergisinde yayınlanan aşağıda yazı, Türkiye'nin iki güney doğu komşusu Irak ile Suriye arasında süregelen ve son gelişmelerle alevlenen çatışmanın arkasında yatan etkenlere ışık tutmaktadır.

Özetlenen yazıda sık sık sözü edilen Baas partisi Orta-Doğunun Arap ülkelerinde, özellikle Suriye ve Irak'da kolları bulunan bir küçük burjuva milliyetçi radikal partidir. Bu partinin Suriye kolu Suriye'de, Irak kolu da Irak'da iktidardadır. Aynı partinin iki kolunun birbirine karşıt politika izlemesi, hatta bu karşıtlığın düşmanca tutumlara sabotaj hareketlerine, suikastlere kadar varması sadece iki ülkenin koşullarından doğan çıkar farklılıklarıyla açıklanamaz. Bu, bizce daha çok küçük burjuva radikalizminin tutarsızlıkları, iç çelişkileriyle açıklanmalıdır.

Yazı marksist bir sınıf tahlili niteliği taşımamakla birlikte Orta-Doğu politikasını izleyebilmek için bilinmesi gereken önemli noktaları içermektedir.

Şam'ın, utanmazcasına, Amerikancı-Suudçu etkiye karşı her türlü direnmeyi terkederek Fırat'ın doğusunda üç Arap ülkesi üzerinde egemenlik kurmaya kalkışması, Baas'çı Irak yöneticilerinin, bugün Şam'da iktidarda bulunan eski arkadaşlarına karşı düşmanlıklarını arttırmaktan başka bir işe yarayamaz.

Ama Baas'ın iki kanadı arasındaki politik ayrılıklar, partinin hareketli tarihinde daha öncelere uzanır.

Arap ve sosyalist Baas'ı, Bağdat'da ilk kez iktidara, 8 şubat 1963'de bir hükümet darbesi getirmiştir. Bir ay sonra 8 mart 1963'de, bu kez Şam'da sahnelenen ikinci bir darbe Baas'ı Suriye Devletinin başına getirmiştir.

O dönemde, her şey, Mişel Aflak'ın ulusal denen Araplararası Baas'ın denetimi altına geçiyor. O zamandan beri, çok şey değişmiştir. Bağdat'da, geçici olarak iki Abdülselâm ve Abdel Rahman Arif kardeşler tarafından iktidardan uzaklaştırılan, bir çeşit Nasırcı davaya kazanılmış olan parti 17 Temmuz 1968'de iktidarın kontrolunu yeniden ele geçiriyor. Başında, o zamandan beri, aynı ekip bulunuyor, ekibin tepeside de Bekir-Saddam Hüseyin. Bu ekip, bir kaç aydan beri, seçimini gidip Bağdat'da oturmak biçiminde yapan partinin kurucusu Mişel Aflak'a sahip çıkıyor.

Suriye Baas'ı ise, partinin kurucuları ile bütün köprüleri atmış durumda. 23 Şubat 1966 kuvvet darbesi sonucunda, o dönemde Aflak-Bitar-Razzaz-Amin El Hafız etrafında gruplaşan ulusal parti yönetimi, gerçekten de iktidardan uzaklaştırılmıştı. O zaman devleti, ve partiyi, ya da hiç değilse onun yerini tutan aygıtı denetimleri altında bulunduranlar rejinalist (bölgeci) denilen fraksiyonlar oluyor.

AYRILMA NEDENLERİ :

Eylül 1970 Suriye ile Irak arasındaki ilişkilerin evriminde ikinci önemli tarihi gösterir. Kral Hüseyin, Amman'da Filistinliler Direnişini tasfiye etmek için kanlı bir kampanya yürütüyor. Şam'da halâ söz sahibi olan Salah Ordusunu gönderiyor. Bu müdahale kısa zamanda fikaskoyla sonuçlanıyor ve Esat iki ay sonra iktidarı kontrolu altına almak için bundan yararlanıyor. Bu sırada Ürdün'de konaklamakta olan Irak birlikleri, komutanları Hardan El-Takriti'den karışmamak üzere kesin emir alırlarken Saddam Hüseyin, Bağdat'da niyetini açığa vuran bu tarafsızlığa, öfke ile ama boşuna karşı çıkmış görünüyor. O sırada, daha «gerçekçi» bir politika izlemek üzere her iki ülkede de iktidarı ele geçirmek amacıyla Hafız El Esat ile Hardan El-Takriti arasında gizli bir anlaşmadan söz edildi. Esat 1970 kasımında hedefine varıyor, ama görevden uzaklaştırılan Hardan, iltica etmek üzere seçtiği Kuveyt'de, henüz aydınlığa kavuşmamış olan koşullar altına katledildi. Bunun iki yanda derin yankıları oldu.

O zamandan beri iki başkent arasında karşılıklı küfürleşmeler, tehditler sınır kapatmalar, toprakları üzerinden uçma izni vermemeler, iki yönle ilişkilerin kesilmesi ve ekonomik ve yönetimsel yapılana aynıyla karşılık vermeler sürüp gitti, bununla birlikte zaman zaman havanın soluk bir şekilde ve geçici olarak aydınladığı bir kaç kez oldu.

Ayrılmanın nedenlerini kavrayabilmek için Baas partisinin tartışmalarının belli başlı üç temel sorununu belirtmek gerekir:

1. ORDU-PARTİ ÇATIŞMASI : Saddam Hüseyin'in 17 temmuz 1968 darbesinden yararlanarak Bağdat'da iktidara gelmesinden bu yana, partinin ordu üzerindeki üstünlüğünü sağlamak için üstü örtülü bir mücadele sürdürülmüştür. Böylece askerler kademe kademe iktidardan uzaklaştırılmıştır. Yola getirilen ordu, hatta partinin sivillerinin denetimi altına geçmiştir. Eğer parti bu ölçüde etkin bir biçimde kurulmamış olsaydı ve eğer, görünüşe göre, bir saatdan kısa bir zaman içinde Bağdat'ın bütün yollarını denetim altına alabilecek yetenekte bir milise ve bir kadro örgütlenmesine sahip bulunmasaydı bu yeni güçler dengesi elde edilemezdi. Bu iş bazı bürokratik ve otorite yönünden aşırılıklar olmadan, ulusal cephe içindeki ortaklarla, örneğin komünistlerle bir takım gerginlikler olmadan da olmaz. Ama bu gelişme Baas'a inkâr edilmez bir halk tabanı sağlıyor. Partiye katılanların sayısı 11 milyonluk bir halk içinde son zamanlarda bir milyona yakın olarak değerlendirilmiştir.

Suriye Baas partisinin gelişmesi büsbütün başka oldu.

23 şubat 1966'dan beri, açıkça üstün gelenler askerler oldu. Salah Cedid'in ekibi ile, ama özellikle Hafız El Esad'ın asıl 1970'deki darbesinden beri. Ancak İsrail-Suriye sınırlarındaki durum, sonra Lübnan serüveni askerî kanadın üstünlüğünü kuvvetlendirdi.

Doktrin yönünden formasyonları ve militanlık erdemleri bakımından Şam'daki sivil Baas kadrolarının yetersizliği kuşkusuz bir rastlantı eseri değildir. Irak'taki Baas'ın ulusal yönetiminin en gözde üç yöneticisi Şahbi El Aysami, Elias Farah ve Zaid Haydar, aslen Suriyelidirler.

2. MEZHEPLERLE İLGİLİ SORUN : Mahrek'in en büyük kötülüklerinden biri de budur. Titizlikle laik olan Baas partisi gene de bulaşmadan kurtulamadı. Şubat 1966'dan beri Şam'da iktidarda bulunan askerlerin hepsi hemen hemen azınlıktaki alevî mezhebindendir (Nufüsun % 12 si). Kuşkusuz Irak'lı yöneticilerin içinde önemli bir oranda Irak'ta azınlık olan mezhep sünnilikten gelme unsurlar bulunduğuna işaret edilebilir. Ama bununla birlikte saptanmış bir gerçektir ki, basit bir mezhep ya da cemaat sorununa indirgenmesi olanaklı bulunmayan kürt sorunu hariç, mezheplere göre ayırım Irak'ta Suriye'den daha az önem taşımaktadır.

3. BÖLGECİLİK : Irak'ın Baas partisi, bu açıdan, partinin tarihsel meşruiyetini elinde tuttuğunu kabul eder ve ulusal ve araplar arası yönetime verilen ayrıcalıklarla ve bir çok yasal ve yönetimsel girişimlerle pratikte partinin araplar arası birlikten yana özlemlerini gerçekleştirmeye çalışır. Bu elbette ki kolay bir şey değildir, ama bu yoldaki çabalar yalanlanamaz. Buna karşılık Suriye Baas'ın sıkı sıkıya bölgeci bir politika yürütmüştür. Yalnız partinin kurucuları ile ilişkiyi koparmakla kalmamış (Aflak Şam'da ölüme mahkum edilmiştir), ama, pratiğinde, Suriye devletinin varlık nedeni sistemli olarak partinin birlikçi ilkelerine ya da solun sloganlarına üstün gelmektedir.

Çıkar çatışmalarına bağlı üç konjonktür sorunu bir takım antagonizmalar halinde billurlaştı:

Petrol, 1 Haziran 1972'de Irak, Petrolcum Company'yi millileştiriyor. Ertesinde, Suriye'de Britanya kumpanyasına ait olup Irak petrolunu taşıyan petrol boru hatlarını millileştiriyor. Bununla birlikte Suriye Iraklılardan daha önemli geçit istemekte gecikmiyor. Görüşmeler petrol karşılaşmasını ve petrol fiyatının dört katına çıkmasını izleyen ekim 1973 savaşına kadar sürüncemede kalıyor. Suriye, yeniden, Irak'la ham petrolünün taşınması konusunda yapılan anlaşmaların baştan gözden geçirilmesini istiyor. Bu kez Irak Türkiye'ye yöneliyor. Irak petrolunu Türkiye'den geçerek Akdeniz'e taşıyacak dev bir boru hattı yapılıyor. Bunun üzerine Irak Homs rafinerisini besliyen petrolu kesiyor. O zamandan beri de Suudî Arabistan Irak'ın yerini almaya başlıyor ve Suudî Arabistan petrolu tankerlerle Suriye limanı Banias'a gitmek üzere yola çıkıyor ve oradan da Homs rafinerisine taşınıyor. Suudî Arabistan'ın hesabı bugün korkunç bir etkinlikle ortaya çıkıyor.

Yatışmayan, Fırat Suları Sorunu : Suriye'nin kuzeyindeki Tabka barajı, ülkenin en verimli toprakları arasında olan güney ovalarının sulanması için gerekli olan sudan yoksun bırakıyor Irak'ı. Ama Fırat'ın toplam 2300 kilometre uzunluğunun 1213 kilometresi Irak topraklarından geçer. Suriye'nin hidrolik plânları, böylece, bazı dönemler boyunca, içecek suya kadar tüm suyu kısıtlı olarak paylaştırmak zorunda olan iki milyona yakın Irak köylüsü için çok endişe verici bir durum yaratıyor.

Bitmez tükenmez çalışmalar boyunca tartışılan bu sorun ancak kısmi bir takım çözüm başlangıçları sağlayabildi, çünkü sorunu radikal bir biçimde çözümleme yolunda politik istek hep eksik kalıyordu.

Nihayet Kürt meselesinde Suriye'nin ise burnunu sokması var : Başkaldıran Irak'lı Kürtlerden küçük gruplar kurup besleyen Suriye rejimi, 1975 yılında Irak-İran anlaşması sonucunda Molla Mustafa Barzani'nin ayaklanma hareketinin çökmesi yüzünden hevesi kırılmışa benzemiyor.

Özerklik statüsünün uygulama başlangıcı, bu alanda, açıkça inandırıcı olan ilk sonuçlar, çok derin yaralar bırakmış olan bir çatışmanın köklerini gene de söküp atamadı. Irak'lı yöneticiler kuzey kanatlarının tekin olmadığını biliyorlar, bu yönlerinin yaralanabilir olduğunu biliyorlar. Onların aynı zamanda hem bölgede aşırı derecede diplomatik bir ihtiyatlılık göstermelerini, hem de Kürt ayaklanması ateşine körüklemeye kalkışacaklara karşı sert bir düşmanlık taşımalarını açıklayan da budur.

Suudî Arabistan'ın ve Mısır'n yürekten onayıyla, Lübnan'ı manda altına alan ve Filistin direniş hareketini olumlu hiç bir şey umdurmayacak nitelikte bir uzlaşmaya zorlayan, General Esad'ın sefer halindeki askerî birliklerinin küstahça tutum, Baas'ın «Sonsuzluğa dek sürecek tek bir Arap ulusu» dövizini her iki tarafın da benimsemesine karşın, her şeyin karşı karşıya getirdiği bu iki rejim arasındaki düşmanlığın tırmanışını iyice alevlendirmiştir.

Raşid CEVAD

KASTRO ÇİN OLAYLARINI YORUMLUYOR

HİÇBİR DEVRİMCİ DEVRİMİN KENDİSİNDEN DAHA ÖNEMLİ DEĞİLDİR

Fidel Kastro, Küba Ulusal Meclisinin toplantısını açış konuşmasında Çin'deki gelişmeleri ele almıştır. Söze önce Çin devriminin önemiyle başlayan Fidel şunları söylemiştir: «Çin'deki en son gelişme, devrimci yolu ilk izleyen ülkelerde bile, temel ilkelerin ihmal edilmesi, insanların putlaştırılması, enternasyonalizmin bırakılması halinde saçmalığa varan olayların ortaya çıkabileceğini göstermektedir. Böyle bir gelişme yüzünden ne fedakar Çin halkı ne de devrimci ruhlarını bu denli kanıtlamış bulunan Çin komünistleri sorumlu tutulamaz.»

Fidel daha sonra şunu sormaktadır: «Çin olaylarını nasıl açıklayabiliriz? Çin'in uluslararası politikasını, Nato'yu savunmasını Pinochet'le dostluğunu, Güney Afrika ile MPLA'ya karşı işbirliğini Sovyetler Birliğine karşı kinini ve geriye tepen kampanyalarını nasıl açıklayabiliriz?

Fidel bunun cevabını rahatlıkla vermektedir: «Eğer kokuşmuş bir klik parti eğmenliğini ele geçirebilirse, en iyi savaşçılar görevden uzaklaştırılır, gadre uğratılırsa ve bütün ulusa karşı iktidarın desteklemesiyle ve sosyal bir devrimin sağladığı prestijle, tümü ile iradesini zorla kabul ettirebilirse bütün bunlar olabilir».

Fidel bununla ilgili olarak «şahısları putlaştırmayı» suçlamaktadır: «Ben hep şu görüşteydim ki; bir insan birey olarak hizmetlerine rağmen putlaştırma yolunda her türlü gösteriden kesinlikle kaçınmalıdır. İnsan hiçbir zaman kollektivizmi aşan yeteneklere sahip olamaz.»

Fidel ikinci ilke olarak, «hiç kimsenin partinin üstünde olamıyacağını» söylemektedir. «Bir vatandaşın iradesi hiçbir zaman milyonlarca halkın iradesinin üzerinde egemen olamaz. **Hiç bir devrimci devrimin kendisinden daha önemli değildir.**» Bu sözlerle Kastro açık olarak Hua kliğini değil de parçalanmış solu ve Mao'nun kendisini (şahsını putlaştırmasını) kasdetmektedir. Hua grubu hakkında görüşlerini ifade ederken Kastro daha dikkatli bir dil kullanıyor. «Bu gün Çin'de yeni bir politik yönetim vardır. Bizim bu ülkede olup bitenler hakkında hükme varmamız için zaman henüz erkendir.

İnanılacak şey değil ama, maceracı bir grubun (dörtlü çete diye anılan grup kesdedilmektedir) Partiyi fiilen ele geçirdiği iddia edilmektedir. Hâlâ açıklanmaya muhtaç bir konu da, bu grubun nasıl olup da yıllarca kendi keyiflerine göre Çin politikasını yönlendirebildiklerini ve Mao Tse Tung sağken eşinin, komünist bir parti ve sosyalist bir devlet içinde ihanete varan bu tür suçlar işlemesini sağlayan mekanizmanın nasıl bir şey olduğudur. Bu olaylardan edinilecek deneylerin dünya devrimci hareketi için yararlı olacağı kuşku götürmez.»

TÜSTAV